

ARVAMUS

26.10.2026 nr 1-2/26-445/4

Kellele: Euroopa Liidu asjade komisjon

Kellelt: Õiguskomisjon

Istungi kuupäev: (26.10.2026)

Võtsid osa: Lea Danilson-Järg, Peeter Ernits, Andre Hanimägi, Anti Haugas, Maria Jufereva-Skuratovski, Heljo Pikhof, Anti Poolamets, Valdo Randpere, Madis Timpson (esimees), Vilja Toomast, Stig Rästa, Varro Vooglaid

Puudusid: Heljo Pikhof, Anti Poolamets

Kutsutud: Justiits- ja Digiministeeriumi kriminaalpoliitika osakonna kriminaalkoostöö ja õigusloome talituse juhataja Laura Vaik

Teema: Eesti seisukohad Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse, mis käsitleb Euroopa Liidu Kriminaalõigusalase Koostöö Ametit (Eurojust) ja millega tunnistatakse kehtetuks määrus (EL) 2018/1727, eelnõu kohta

Ülevaade arutelust

Madis Timpson andis algatuse eesmärkide tutvustamiseks sõna Justiits- ja Digiministeeriumi (JDM) esindajale.

Laura Vaik tutvustas lähemalt algatuse sisu ning Vabariigi Valitsuse (VV) poolt heaks kiidetud Eesti seisukohti (Lisa 1).

Ta selgitas sissejuhatuseks, et Euroopa Komisjon on teinud ettepaneku Eurojusti määruse uuendamiseks, mille tulemusena kehtestatakse uus terviktekst. Üldjoontes täpsustatakse ja korrigeeritakse sellega varasemat regulatsiooni.

L. Vaik tõi esile, et Eesti jaoks on üks olulisemaid küsimusi komisjoni eesmärk muuta Eurojusti tegevus tõhusamaks, milleks on komisjon teinud ettepaneku luua Eurojusti juurde haldusnõukogu. Ta märkis, et EL liikmesriigid on sellele jõuliselt vastu olnud ning leidnud, et haldusnõukogu ei tõhustaks Eurojusti tööd. Seetõttu jätkuvad arutelud selle üle, kuidas praeguste Eurojusti juhtimisorganite ülesandeid täpsemalt eristada ja jaotada, et vältida nende dubleerimist.

Teine oluline küsimus Eesti ja täpsemalt prokuratuuri seisukohast on komisjoni kavatsus kohustada määrusega liikmesriike saatma Eurojusti lisaks praegusele liikmele veel kaks esindajat ehk asetäitja ja eksperdi. Eesti seisukoht on, et sellist kohustust ei tuleks kehtestada väikestele riikidele, kus koostööd vajavaid kriminaalasju on vähem ehk esindajate arv peaks lähtuma konkreetse liikmesriigi vajadustest ja võimalustest. Muu hulgas tuleb silmas pidada, et ka kaugtöö ja teiste lahenduste abil on võimalik tagada, et Eesti ülesanded Eurojustis oleksid jätkuvalt täidetud.

Ta tõi veel positiivse muudatusena esile liidu piiravate meetmete rikkumise ja agressioonikuritegude sõnaselget lisamist Eurojusti pädevusse kuuluvate kuritegude loetellu.

L. Vaik rõhutas lõpetuseks, et uue määrusega püütakse tõhustada ja laiendada Eurojusti

võimalusi liikmesriikide abistamisel piiriülestes kriminaalasjades.

Maria Jufereva-Skuratovski palus veel täpsustada Eesti seisukohtades toodud punkti 1.4., kas Eesti ei toeta Eurojusti liikmesriigi esinduses vähemalt ühe riikliku eksperdi saatmist.

Laura Vaik vastas, et Eesti tõepoolest soovib vältida sellise kohutuse kehtestamist, et liikmesriigid peavad tingimata saatma eksperdi Eurojusti kohapeale.

Lea Danilson-Järg uuris, et kuna Eesti on nendele halduskoormust ja -kulusid suurendavatele muudatustele vastu, kas siis Eesti esitatud seisukohtade kohaselt Eurojustiga seotud kulud Eestile ei kasva.

Laura Vaik kinnitas, et kulud ei kasva. Ta selgitas, et kulud kasvaksid juhul, kui Eestil tekiks see kohustus saata täiendavalt Eurojusti kohapeale inimesi, kuna asetäitja puhul lisanduksid nii palga- kui ka lähetuskulud. Ka eksperdi puhul need kulud kasvaksid, sest kuigi päevaraha maksaks EL, jääks palk siiski liikmesriigi kanda.

Madis Timpson tegi ettepaneku toetada VV esitatud seisukohti.

Otsustati:

Toetada Riigikantselei kirjas nr 2-5/26-01586 toodud Vabariigi Valitsuse 15. oktoobri 2026.a istungil heaks kiidetud Eesti seisukohti (konsensus: Lea Danilson-Järg, Peeter Ernits, Andre Hanimägi, Anti Haugas, Maria Jufereva-Skuratovski, Valdo Randpere, Madis Timpson, Vilja Toomast, Stig Rästa).

Lugupidamisega,

(allkirjastatud digitaalselt)

Madis Timpson
esimees

Raini Laide 6 31 64 50 raini.laide@riigikogu.ee

Selena Eenmaa 6 31 64 53 selena.eenmaa@riigikogu.ee